

ChristenUnie

**Begroting
2015**

**Meerjarenbegroting
2016 – 2018**

Inleiding

Voorzitter, allereerst een compliment voor de manier waarop de begroting aan ons gepresenteerd wordt dit jaar. Het is een mooi boekwerk geworden en de inhoud is ook zeer overzichtelijk. De opzet is helder en goed leesbaar. Het coalitieakkoord “Vertrouwen in dynamisch Staphorst”, is goed terug te vinden. Daarentegen is het nu wel erg lastig om de juiste bedragen terug te vinden voor de verschillende posten. Het zijn nu veelal bedragen zonder uitleg.

Voorzitter, de journalist van de Stentor vatte begin deze maand, na het lezen van het dikke boekwerk van onze begroting de inhoud als volgt samen: “Burger betaalt Eurootje meer”, met als ondertitel, “Staphorsters betalen in 2015 vrijwel net zoveel belasting als nu. Ze hebben geen schulden en de financiën zijn op orde.” Klaar. Volgende onderwerp. Maar daar gaan wij nu twee hele avonden over spreken, om waarschijnlijk tot de zelfde conclusie te komen.

Het college biedt de raad een sluitende begroting aan, maar heeft daarvoor wel een forse greep in de reserves gedaan. Wij betreuren dit. We schuiven daardoor de problemen door naar de toekomst. Zeker gezien het feit dat we nagenoeg door onze reserves heen zijn als we de lijst op blz. 122 lezen. Bijna 11 miljoen euro aan reserves is reeds geormerkt. We hebben nog maar 800.000 euro vrij te besteden reserve. Graag uitleg waarom het college het kennelijk verantwoord vindt om een greep in de reserves te doen om de begroting sluitend te maken.

Programma 1 – Algemeen bestuur en organisatie

Voorzitter, we hebben tijdens de behandeling van de kadernota ook al gesproken over ruimere openingstijden van ons gemeentehuis. Wij hebben toen aangegeven dat wat onze fractie betreft, hier helemaal geen groot onderzoek voor nodig is. Wij betreuren dan ook dat we lezen (blz. 21) dat het college voornemens is om volgend jaar wel een groot en uitgebreid onderzoek te willen houden, waarin onder andere, ruimere openingstijden aan de orde komen. Wij willen gewoon per 1 januari starten met een proef met ruimere openingstijden bij de afdeling bevolking. Wij zouden bijvoorbeeld kunnen beginnen met de dinsdagavond. Het gemeentehuis is dan toch al veelal open in verband met de raadsvergadering. Burgers die dan hun motorrijbewijs hebben aangevraagd kunnen dan gelijk even aanschuiven op de publieke tribune bij de behandeling van de AMBC. Graag uw reactie hierop.

Voorzitter, we hebben als organisatie een grote, dure reorganisatie achter de rug. Nu lezen we (blz. 22 en 23) dat de komende 2 jaren jaarlijks opnieuw geld, namelijk 50.000 euro nodig is om medewerkers van de nodige bijscholing of competenties te voorzien. Zelfs zou het mogelijk zijn dat er geld nodig is om medewerkers te begeleiden naar externe functies. Wij kunnen begrijpen dat er eventueel geld nodig is voor bijscholing, hoewel je dan zou denken dat hier structureel een bedrag in de begroting voor zou zijn opgenomen. Immers bijscholing is een voortdurend proces. Graag nadere uitleg hierover.

Ook nu valt weer op (blz. 29) dat samenwerking bij de inkoop geld kost. De baten stijgen iets, maar die vallen in het niet bij de stijging van de kosten. Je zou toch normaal gesproken ervan moeten uitgaan dat als je samen iets inkoopt, dat dit een voordeel op zal leveren. Graag uitleg hierover.

Programma 2 – Openbare orde en veiligheid

Tijdens de behandeling van de Kadernota hebben wij aandacht gevraagd voor het Ketenbeleid. We staan positief tegenover jongeren die hun eigen plek creëren. Ons vastgestelde beleid is gericht op “het opbouwen van een directe relatie met jongeren”. We betreuren het dat u op vragen van de ChristenUnie heeft aangegeven dat er geen contact en controle plaatsvindt bij keten. Een lakse houding dus, die niet in overeenstemming is met het destijds vastgestelde beleid. U bent voornemens om in 2016 het ketenbeleid te evalueren. Dit is voor ons te laat. Wij zien graag dat u dit volgend jaar al oppakt, ook in verband met de gevolgen die de verlaging van de alcoholleeftijd heeft op het keetbezoek

Programma 3 – Ondernemen

De ChristenUnie fractie is blij dat na ruim vier jaren van voorbereiding, de reclamemast langs de A28, een feit is geworden. Eindelijk kunnen we als gemeente nu jaarlijks als inkomsten op de begroting, een bedrag van 50.000 euro, inboeken. Wij hopen dat we, in tegenstelling tot het vorige college, dit bedrag nu wel kunnen laten staan op de begroting. Om hier zeker van te zijn hebben wij de volgende twee vragen. Kan het college aangeven hoe dit bedrag tot stand is gekomen? Is er een getekende overeenkomst tussen de gemeente en de BV Lichtmast 28, waar bedoeld bedrag ook in genoemd staat? We begrijpen dat dit bedrag misschien de eerste jaren nog niet verwezenlijkt zal worden. Gezien onze bestemming van de opbrengsten van deze reclamemast hoeft dit niet direct tot een groot probleem te leiden. Voorzitter de ChristenUnie wil de opbrengsten van deze reclamemast van de Staphorster ondernemers, bestemmen voor Museum Staphorst. Hoe mooi kan je het hebben. Met de reclamemast promoten de Staphorster ondernemers hun bedrijf en wij als gemeente promoten weer met de opbrengst van deze reclamemast, Museum Staphorst. Graag een reactie van het college op onze suggestie.

Programma 4 – Verkeer en openbare ruimte

Het verkeer is, letterlijk en figuurlijk, altijd in beweging. Daarin is Staphorst geen uitzondering. Dit betekent wel dat de verkeersveiligheid ook constant in beweging moet zijn: hoe is het wegennet, waar kunnen verbeteringen worden aangebracht, wat kost veilig verkeer? Veiligheid voor de vele fietsers is daarbij onontbeerlijk. Een wens van de ChristenUnie is inmiddels verwezenlijkt: het begin van een fietspad aan de Achthoevenweg. Nu nog de laatste meters richting de Stovonde. Kan het college aangeven hoe ver men is om dit te verwezenlijken? We zijn blij met de plannen voor het aanleggen van verschillende fietspaden in onze gemeente, onder andere aan de Kanlaan. Kunt u al iets zeggen over de “ChristenUnie fietssnelweg’ langs de A28?

Hoe eerder er een betere oplossing komt voor het verder omleiden van zwaar vrachtverkeer rondom het centrum, hoe beter. Heeft het college al een afspraak gemaakt met Rijkswaterstaat om de gesprekken over de op- en afritten weer nieuw leven in te blazen?

De toegezegde aandacht voor het openbaar vervoer is een groot pluspunt. Buslijn 40 is daarbij de grote 'openbare' slagader die in beweging moet blijven om onze burgers te kunnen blijven vervoeren. En dan natuurlijk het treinstation. Afgelopen zomer moest duidelijk worden of een station in onze gemeente realistisch is. Kunt u ons een update geven?

Er moet voldoende parkeergelegenheid geboden worden in een druk bezocht gemeente als de onze. We zijn daarom blij dat ook de komende periode de ruime mogelijkheid om gratis te parkeren, gewaarborgd blijft.

Programma 5 – Leren en leven

Zwemmen is een gezonde manier van bewegen, zowel recreatief als sportief. De CU is blij dat u in overleg gaat met de basisscholen om ook zwemmen weer in het onderwijs in te passen. Dit brengt ons vanzelf bij de vraag: blijft het zwembad in Staphorst? Voor 1 januari moet het bestuur van het zwembad met een voorstel komen. Wij willen hiervan op de hoogte blijven en zo een vinger aan de pols houden. Want onze insteek is dat er een zwembad in onze gemeente blijft.

Activiteiten op school zijn altijd een belangrijk onderdeel van het onderwijs. In het coalitieakkoord zijn twee (her)nieuwde opties aangedragen: de Boomplantdag en zwemonderwijs. Beide activiteiten zijn goed voor de ontwikkeling van kinderen.

Voorzitter, de ChristenUnie is voorstander van een combinatiefunctionaris in samenwerking met de vakleerkrachten bewegingsonderwijs. Mocht de regeling sport en bewegen in de buurt ophouden, dan zal er gezocht moeten worden naar een andere financiering. Kan de wethouder een aantal activiteiten noemen buiten de schooluren die door bedoelde combinatiefunctionarissen zijn georganiseerd?

Onze schoolgebouwen zijn in goede staat. Dit is belangrijk voor een gezonde leefomgeving voor leerling en leraar. Vanaf 1 januari 2015 zal de school zelf geld ontvangen om de eigen school te onderhouden. Gaat dit geld rechtstreeks naar de school, of komt dat eerst weer naar de gemeente toe. Het bedrag op de begroting van 335.000 euro is voor de ChristenUnie een vraagteken hoe dit besteed gaat worden?

Programma 6 – Sociale zaken, zorg en burgerzaken

Jeugdzorg

Jeugdzorg is een veel besproken onderwerp. Jongeren die nog een toekomst voor zich hebben, een onbezorgde jeugd te geven. De gemeente heeft daar steeds meer een taak in. Hoe e.e.a. zal lopen, zal de toekomst uitwijzen. De CU heeft het vertrouwen dat u de raad ook in deze zal blijven informeren om, indien nodig, bijtijds in te grijpen bij risicovolle incidenten. Ontwikkelingen genoemd in de begroting zijn verwachtingsvol: o.a. behoud en nieuwe huisvesting van de jeugdwerker, speelveld in de Slagen, voorlichting over gezond eet- en leefpatroon. Op welke wijze zal de jeugd deze voorlichting ontvangen en worden ouders c.q. verzorgers en scholen daar ook bij betrokken?

Minima

In de afgelopen weken is een rapport gepresenteerd waarin staat dat 2,5 miljoen Nederlanders onder de armoedegrens leven. De meeste armoede zal er in de grotere steden zijn, maar we moeten onze ogen niet sluiten voor de armoede in onze eigen gemeente. Zeker niet in een periode waarin mensen hun baan hebben verloren en daardoor in financiële problemen komen. Een actief armoedebeleid is daarom van belang zodat mensen volop kunnen participeren in onze samenleving. In het coalitieakkoord is opgenomen dat er voor mei 2015 een “Fonds deelname maatschappelijke activiteiten” (FDMA) komt als aanvulling op het minimabeleid. Het doel van het FDMA is om ervoor te zorgen dat mensen met een laag inkomen toch volop kunnen participeren in onze samenleving. In de begroting is te lezen “dat het college hiervoor open staat”. Dit lijkt ons niet een hele actieve houding van het college. Ook zien we hier nog geen bedrag voor gereserveerd staan. Kan het college aangeven welke stappen zij tot nu toe genomen heeft om dit fonds te realiseren?

Wmo

Op het gebied van de zorg verandert er veel. Vorige week hebben we het beleidsplan Wmo vastgesteld in de raad. Het komt nu aan op de uitvoering. Belangrijke taken liggen bij vrijwilligers en mantelzorgers. We vinden het van belang om hen op een goede manier te ondersteunen. Al vele jaren heeft de ChristenUnie gepleit voor een vrijwilligers- en mantelzorgersbeleid. Deze staat voor 2015 gepland. Hier mag wat ons betreft een hoge prioriteit aan worden gegeven. We maken ons grote zorgen over de inkomsten vanaf 2016. Deze voorgestelde bezuiniging is nog niet in deze begroting verwerkt. We hopen dat dit ook niet nodig zal zijn. Graag zien we dat het college wel start met het maken van scenario's welke gevolgen een bezuiniging van welke omvang dan ook in 2016 zal hebben.

Participatiewet

Met de decentralisatie van de Participatiewet heeft de gemeente er een aantal belangrijke taken bij gekregen. In de vergadering van afgelopen week is al reeds gesproken over het beleidsplan voor de jaren 2015 en 2016. We staan volop achter de uitgangspunten van de Participatiewet om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen moeten werken naar hun eigen vermogen. In dit verband maken we ons als ChristenUnie wel zorgen over de vraag of we dit allemaal kunnen waarmaken? In het bijzonder spreken we de zorg uit voor mensen die geen volledig arbeidsvermogen hebben. We moeten ervoor zorgen dat er ook voor hen een plaats behouden blijft in het arbeidsproces. Wat de ChristenUnie betreft kan Reestmond, naast het huidige WSW-bestand, ook in nieuwe gevallen nog een belangrijke rol vervullen. Zij hebben een infrastructuur en de nodige begeleiding die ingezet kan worden. Ziet het college deze ruimte ook? De ChristenUnie vindt dat de raad een duidelijke stem moet hebben in de toekomstvisie van Reestmond. Dit reikt naar onze mening verder dan een informatieplicht achteraf over vergaande keuzes die gemaakt zijn door het Algemeen Bestuur of Dagelijks Bestuur.

Vluchtelingen

De wereld staat in brand. Zeker als we kijken wat er gebeurt in landen als het Midden-Oosten en Afrika. Het aantal vluchtelingen dat naar ons land komt stijgt enorm ten aanzien van vorige jaren. We nemen aan dat dit ook gevolgen heeft voor het aantal plaatsingen van statushouders in onze gemeente. In de begroting zien we op dit punt echter geen verandering. Kunt u toelichten of dit juist is?

Volksgezondheid

Aandacht voor het alcoholbeleid vinden wij als ChristenUnie belangrijk. Alcoholgebruik brengt grote gezondheidsrisico's met zich mee en dan met name voor jongeren. De hersenen van jongeren zijn nog niet volgroeid en daardoor kwetsbaarder voor de blijvende schadelijke effecten van alcohol. Gelukkig is op initiatief van de ChristenUnie in de Tweede Kamer een wet tot stand gebracht dat uitsluitend nog aan personen van 18 jaar en ouder alcohol mag worden verkocht en ook worden gebruikt. Uiteraard zijn in de eerste plaats mensen zelf verantwoordelijk voor hun eigen gebruik en ouders voor het gebruik van hun kinderen. Gezien de problemen in de avond en nacht met dronken jeugd, jonger dan 18 jaar, hebben wij hier echt een probleem. Daar past een adequate aanpak van het college bij. De ChristenUnie vraagt het college aan te geven hoe zij het alcoholgebruik van jongeren in toom denkt te houden.

In april van dit jaar heeft u deze raad geïnformeerd over het Preventie- en handhavingsplan alcohol. U heeft ons toen meegedeeld dat u de wettelijke invoeringsdatum die op 1 juli was gesteld niet ging halen. De ChristenUnie heeft hier toen vragen over gesteld en er werd aangegeven dat er eerst besprekingen gevoerd moesten worden met het maatschappelijk middenveld om te komen tot een goed en gedragen beleidsplan die we dit jaar nog mogen verwachten. Waarom gaat u morgen (29 oktober) pas gaat beginnen met het voeren van gesprekken met het maatschappelijk middenveld en kunnen we pas in de loop van 2015 het plan kunnen verwachten in de raad? Neemt het college dit onderwerp wel voldoende serieus? Kan het college aangeven wat de gevolgen zijn van het feit dat we dit waarschijnlijk pas een jaar later gaan vaststellen in de raad?

We willen daarnaast ook aandacht vragen voor drugsproblematiek. We hebben geen zicht op het drugsgebruik of drugsproblematiek van onze inwoners, maar vernemen wel signalen van een toename hiervan. Wat vaststaat is dat in onze samenleving drugs steeds meer maatschappelijk geaccepteerd wordt, de drempel wordt lager. Dat zal de gemeente Staphorst ook niet voorbijgaan. Als ChristenUnie vinden we dat we ons niet alleen moeten richten op preventie van alcoholgebruik, maar ook op drugsgebruik. Herkent het college zich hierin?

Programma 7 – Sport, cultuur, recreatie en toerisme

Met betrekking tot de eventuele verplaatsing van het crossterrein van de AMBC wachten wij met belangstelling de plannen van het college af. Het is zo 1 mei en dan zal er duidelijkheid komen. Of verplaatsing of de huidige accommodatie in orde maken conform de vergunning

Ieder dorp of stad heeft zijn jaarlijkse feesten in de zomermaanden. Wij hebben onze Staphorster dagen. We mogen ons verheugen in veel toeristen rondom deze dagen, waardoor Staphorst weer positief op de kaart wordt gezet. Het is voor jong en oud en daarom is de ChristenUnie blij dat tegemoet wordt gekomen aan de vraag om deze feestdagen en -avonden te behouden.

Programma 8 – Ruimte en Wonen

Monumenten

Wij vinden het waarborgen van het dorpsgezicht en behoudt van identiteit en eigenheid van de gemeente belangrijk. Het leef- en wooncomfort in de monumenten moeten aan de eisen van deze tijd kunnen voldoen. Goed dat er een bedrag uitgetrokken wordt om te voorkomen dat deze ruimte ons ontnomen wordt door landelijke wetgeving en regelgevende omschrijving.

Geuremissiekaart

Het actueel maken van de geuremissiekaart vinden wij een goede zaak. De ontwikkelingen en veranderingen gaan snel, de stand van zaken moet zo snel mogelijk in kaart gebracht worden. De ruimtelijke ontwikkelingen van de gemeente moet hierdoor zo min mogelijk belemmerd worden.

Lasten voor onderzoeken en procedures

Wij juichen het toe dat de lasten voor onderzoeken en procedures op het gebied van ruimtelijke ordening zoveel mogelijk omlaag gebracht worden. Werken aan efficiency en vereenvoudiging van procedures, processen, regelgeving en planologie, moet blijvend onze aandacht hebben.

Dorpsvernieuwing

De ontwikkelingen in de gemeente Staphorst gaan snel. Deze maand is het 10 jaar geleden dat de nota “Staphorst een eigen wereld” uitkwam, ook wel Belvédère nota genoemd. Staphorst is uniek en blijft uniek, ons kenmerkt blijft de karakteristieke lintbebouwing en streekgebonden landerijen. De ChristenUnie vindt dat de dorpen nu en in de toekomst, leefbaar zijn en vitaal blijven. Voldoende woningbouw, een fraaie leefomgeving en kwalitatieve voorzieningen zijn daarbij belangrijke onderdelen. In 10 jaar “Belvédère” zien wij dit ook meer en meer gestalte krijgen in de praktijk. Afgeronde en lopende projecten geven ons veel input. We kunnen leren van gisteren, om het morgen nog beter te doen. De taskforce ruimtelijke ordening kan hierin een goede bijdrage leveren.

Bouw- en woningtoezicht

De woningbouw in Staphorst ligt al jaren nagenoeg stil. Bij de behandeling van het bestemmingsplan De Slagen hebben wij aangedrongen op een snelle afronding van het project De Slagen. Wij willen nogmaals benadrukken dat er een versnelling moet komen t.a.v. afronding van dit project. We kunnen de situatie van nu niet langer verantwoorden naar de bewoners. Zij leven in een onafgebouwde wijk en moeten dagelijks de gevolgen van ongemakken ondervinden.

Tijdens de behandeling van het voorontwerp bestemmingsplan Triangellocatie hebben wij een aantal vragen gesteld. De ChristenUnie is niet gelukkig met de voorlopige opschorting van de uitgifte van kavels in Rouveen West IV. Wij willen niet in een situatie belanden waarin het project Rouveen West IV afhankelijk wordt van het project Triangellocatie. De koppeling tussen beide projecten roept bij ons vragen op, het mag geen tweede Slagen worden. Wat als de verkoop van woningen om wat voor reden dan ook stagneert, of het realiseren van 40 zorgwoningen en de haalbaarheid daarvan niet loopt zoals verwacht? Er zijn veel partijen die een vinger in de pap hebben en willen hebben en eisen zullen stellen bij het realiseren van dit project. Wat de financiële kant van dit project betreft, de ChristenUnie verwacht dat de gemeente een marktconforme prijs ontvangt voor deze (top)locatie

Grondstoffeninzameling

Op het gebied van de afvalinzameling is er de afgelopen jaren veel veranderd in onze gemeente. Denk hierbij aan veranderingen bij de inzameling van GFT, papier en plastic. In de begroting geeft u aan dat we over niet al te lange tijd komen te spreken over de invoering van de tweede fase. Dit houdt onder andere in het plaatsen van ondergrondse containers waar inwoners het restafval naar toe moeten brengen. De bekostiging hiervan haalt u uit de reserve afvalstoffenheffing. We vinden het van belang om bij de bespreking van dit onderwerp de financiële gevolgen ook goed in beeld te hebben. We zien de reserves van de afvalstoffenheffing namelijk behoorlijk slinken. En dat terwijl deze gescheiden inzameling ons juist geld zou gaan opleveren. Graag een reactie hierop.

Programma 9 – Financiering & algemene dekkingsmiddelen

In tegenstelling tot wat wij lezen (blz. 120) in deze begroting zijn wij nog steeds van mening dat voor dekking van structurele lasten geen reserves gebruikt dienen te worden

Bij de lijst van investeringen (blz. 126) wordt geen bedrag genoemd voor de nieuwe accommodatie van de Sportclub Rouveen. Wat is hier de reden van? Bij andere investeringen lijkt dit geen probleem te zijn.

Ook kunnen we niet een bedrag terug vinden voor ons nieuwe dienstencentrum. Ook hier graag uitleg.

Tot slot

Wij spreken aan het einde van onze bijdrage de wens uit, evenals u, dat het college, de raad en alle medewerkers het komende jaar onder Gods zegen hun werk mogen doen. En inderdaad zoals u ook aangeeft, laten wij een open oog hebben voor Zijn opdracht om zinnig om te gaan met wat Hij ons in beheer heeft gegeven en verantwoordelijkheid nemen voor de hele samenwerking en als ChristenUnie willen wij daar nog aan toevoegen, met extra aandacht voor de zwakkere in onze samenleving.

ChristenUnie Staphorst-Rouveen

Dik Vedder

Alwin Mussche

Klaasje Lier-Russcher

Luuk Hoeve